

IV Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (10-11 червня 2021 року)

обеспечения производителей сельскохозяйственной продукции водой для полива приведет к росту производства и урожайности;

- важно совершенствование механизма развития рынка семян и саженцев и усиления местного потенциала, улучшения обеспечения использования необходимых факторов, улучшения обеспечения удобрениями и средствами защиты растений, планирования, ведения и внедрения результатов научных исследований в сельском хозяйстве.

Список литературы

1. Сельское хозяйство Азербайджана – 2020. Государственный Комитет по Статистике Азербайджанской Республики. Баку: 2020.

2. Аббасов В.Н. Аграрная экономика. Издательство«Есopint». Баку-2017. 468 с.

3. Алиев И.Г., Солтанлы И.Г. Модернизация и обеспечение конкурентоспособности аграрной отрасли. Баку: Европа – 2017. 428с.

Дудяк Н.В.

д.е.н., доцент

Херсонського державного аграрно-економічного університету,

м.Херсон, Україна

Танська Т.В.

здобувач вищої освіти

Херсонського державного аграрно-економічного університету,

м.Херсон, Україна

ОХОРОНА ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ АГРОЛАНДШАФТІВ

У процесі господарської діяльності необхідно враховувати екологічну взаємозалежність, яка існує в конкретному ландшафті. Змінюючи ландшафт під час господарської діяльності, необхідно намагатися дотримуватися структури, яка була б схожою на природну, а коли в деяких випадках це зробити неможливо або економічно недоцільно.

Це означає, що земля разом із досягненням максимальної продуктивності повинна забезпечувати ті самі захисні, екологічні та естетичні функції, що і ландшафт. Цього ефекту можна досягти шляхом створення максимально

IV Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (10-11 червня 2021 року)

можливого екологічного різноманіття земель, що підлягають інтенсивному використанню. Що, в свою чергу, дозволить найефективніше протистояти одностороннім навантаженням, що створюються в ході економічного розвитку відповідних територій (механічний та хімічний обробіток ґрунту, внесення органічних добрив тощо), іншими словами, створити умови, які заважали б воді та вітру ерозія, забруднення води та навколишнього повітря, іншими словами, забезпечували екологічну стабільність ландшафту.

Організація території агроландшафтопобудови повинна бути орієнтована не лише на межі сільськогосподарських підприємств, які, в більшості випадків, не ідентичні природним межах ландшафту, а й на водних ресурсах, які є головними центрами ландшафту. Наприклад, у лісовій зоні випадає велика кількість опадів, але нестача поживних речовин у землі знижує ефективність сільськогосподарської діяльності.

Використовуючи відповідні мінеральні добрива, осушуючи болота, а також мобілізуючи внутрішні ресурси ландшафту, ми забезпечуємо рослинництво та тваринництво необхідними видами поживних речовин. Іншими словами, ми формуємо культурний ландшафт із забезпеченням відповідного оптимального геохімічного режиму, який поєднує як позитивні сторони лісового ландшафту (велика кількість вологи), так і степу (підвищена родючість земель).

Така оптимізація культурного ландшафту повинна забезпечити якнайкращі гігієнічні проблеми, а також максимально відповідати умовам життя людей. У сучасних умовах підвищеної уваги до проблеми екології оцінка ефективності сільськогосподарської діяльності також оцінюється з урахуванням її впливу на навколишнє середовище.

В Україні ландшафти зберігались у гармонійному положенні лише до першої половини ХІХ століття, аж до скасування кріпосного права. Після його скасування розпочались бездумні та масштабні вирубки лісів у лісостепу, меліоративні роботи на Поліссі та оранка земель у степових зонах. На сьогоднішній день можна сказати, що в Україні сформувалися два типи земель і .

Перший тип може бути описаний великою кількістю розлогих полів із відносно невеликою кількістю лісосмуг (80 - 90% розораних земель). При цьому поширені, як правило, монокультури, а також використання мінеральних добрив та хімічних речовин відповідає помірним стандартам.

Другий тип включає мозаїчне розміщення орних земель серед деревної рослинності, диференційоване вирощування сільськогосподарських рослин, інтенсивне використання мінеральних добрив та хімічних засобів захисту рослин. Цей вид характеризується значно вищою продуктивністю та збереженням природного репродуктивного потенціалу. Слід також зазначити той факт, що земля і перший тип швидко наближаються до виробничих та біологічних меж, що призводить до переходу через кризу сільського господарства в регіоні.

IV Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (10-11 червня 2021 року)

Посередині сільськогосподарських ландшафтів знаходиться тісне переплетення різних процесів - біологічних, фізичних, екологічних, хімічних, соціальних та політичних, що свідчить про нагальну необхідність розвитку екологічних концепцій землі вздовж усієї країни, що, у свою чергу, забезпечила врахування не лише соціальних потреб у сільськогосподарській продукції та потреб у подальшому розвитку сільськогосподарської діяльності та екологічному вимірі земель разом із можливими трансформаціями в їх природному середовищі.

Впровадження понять екологічно-безпечного ведення сільського господарства спрямоване насамперед на ефективну економічну діяльність у сільській місцевості, яка б містила всі компоненти екологічної інфраструктури - орні землі, зони відновлення (рекреації) біологічного потенціалу людини та навколишнього середовища, а також перешкоди до поширення забруднюючих речовин в природі.

Значну увагу слід приділити заходам щодо боротьби з вимиранням водних ресурсів та спустошенням рибництва, яке потребує відродження своїх традиційних функцій охорони чистої води в природному ландшафті. На практиці, розвиток інфраструктури повинна ґрунтуватися на екологічних стандартах, в відповідно до якого посівної середовищем характеризуються як екосистема традиційної середовища, в якій функція суспільства є в відповідно з проходженням природних процесів, а структура враховує соціальні, психологічні та виробничі аспекти.

У результаті багаторічних досліджень шляхом вивчення ґрунтово-екологічних, ґрунтових та соціально-економічних умов регіону, сформувалися основні методологічні принципи створення стійкого землекористування, а саме:

- адаптація землекористування до соціально-економічних умов;
- пристосування землекористування до ґрунтових та екологічних умов;
- адаптація землекористування до різних форм власності на землю;
- відповідність землекористування вимогам охорони природи та отримання безпечної сільськогосподарської продукції.

Адаптація землекористування до соціально-економічних умов базується на напрямку розвитку фермерських господарств, який повинен враховувати екологічно безпечну структуру сільськогосподарських угідь, стан аграрного ринку, наявність матеріально-технічної бази та фінансові можливості фермерських господарств.

Для фермерів та інших дрібних фермерських господарств актуальною є їх більш вузька спеціалізація та широке впровадження сівозмін підвищеної динамічності. Екологічно обґрунтована структура земель здійснюється відповідно до відповідності властивостей ґрунтового покриву агроекологічним вимогам рослин. Рослинні угруповання (поле, луг, пасовище, ліс тощо) є найважливішим системоутворюючим фактором. Протягом багатьох років це положення ігнорувалось.

IV Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (10-11 червня 2021 року)

Програми родючості земель навряд чи врахували потреби рослинних угруповань щодо обробітку. В основному передбачався напрямок змін властивостей ґрунту з метою пристосування його до вирощування сільськогосподарських культур. В останні роки це було однією з головних причин надмірних витрат на сільське господарство та інтенсивного поширення процесів деградації. Відповідність землекористування вимогам охорони природи здійснюється лише за умови формування екологічно стійких, здатних протистояти процесам деградації в ґрунті.

Таким чином, створення стійкого оптимізованого ландшафту на сільськогосподарських землях вимагає комплексного вирішення взаємопов'язаних проблем, які безпосередньо впливають на його стійкість та економічну ефективність.

Зібцева О. В.

к. с.- г. н., доцент

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ, Україна*

ФОРМУВАННЯ ЗЕЛЕНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МАЛИХ МІСТ КИЇВЩИНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Наразі переважну більшість українських міст, а саме біля 80 %, становлять малі міста, тобто міста з населенням 10 – 50 тисяч мешканців, у яких проживає біля 20 % населення країни. Незважаючи на таку широку представленість, на відміну від крупних міст і в першу чергу міст-мільйонників, екологічному дослідженню малих міст надавалося надзвичайно мало уваги. Така ситуація простежується по всьому світу, хоча глобальні урбанізаційні проблеми, зміни клімату позначилися не лише на крупних містах, але й на малих. Традиційно їх території вважаються найкомфортнішим з екологічної точки зору середовищем для проживання людини. Така думка лише посилилася в останні роки у зв'язку із пандемією й зробила проблему дослідження малих міст та екологічних процесів на їх територіях ще більш актуальною.

Зелена інфраструктура – загально визнаний у світі термін, який об'єднує всі незабудовані й не заощені міські території, тобто території із природним покриттям: озеленені й не озеленені, водні поверхні як у межах населеного пункту, так і в приміській зоні. Функціонально він аналогічний нашому традиційному терміну «система зелених насаджень» населеного пункту або «система озеленення» та вживаному в науковій літературі та містобудуванні поняттю «екологічний каркас» міста. Найголовніший момент – логічне системне поєднання природних і напівприродних міських і приміських